

1. Özellikle Orhan Veli Kanık ve arkadaşlarının şiirlerinde iç uyum, müzikalite ortadan kalkmış; kuru bir görselliğe dayanan bir şiir, hatta resim-şiir denilebilecek bir tür ortaya çıkmıştır. Oysa şiirde ---- müzikte olduğu kadar önemlidir.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) duygu ve akıl
B) sezgi ve anlam
C) sözcük ve yoğunluk
D) tema ve imge
E) ses ve ahenk
2. (I) Ülkemizde çoğu zaman mühendislikle birlikte anılan mimarlığın, nedense sadece teknik bir disiplin veya bir fen bilimi olduğu düşünülür. (II) Oysa aynı zamanda bir sanat dalıdır ve bu yönüyle felsefeyle de doğrudan ilgilidir. (III) Nitekim mimarlık, ait olduğu toplumun estetik ve etik anlayışını, dünya görüşünü en belirgin biçimde yansıtan eserlerin ortaya konulmasını sağlar. (IV) Bunun gerçekleştirilebilmesi için mimarların, toplumun kültürel mantığını iyice özümsemiş olmaları gerekir. (V) Yoksa bu meslekte, herhangi bir anlamdan ve zevkten yoksun beton yapılardan başka bir şey üretilemeyecektir.

Mimarlığı konu alan bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, yanlış bir algının söz konusu olduğu sezdirilmiştir.
B) II. cümlede, önceki cümleyle ilgili açıklama yapılmıştır.
C) III. cümlede, niteliği karşılaştırma yoluyla anlatılmıştır.
D) IV. cümlede, öteki mesleklerden ayrılan yönü üzerinde durulmuştur.
E) V. cümlede, bir sonuç ortaya konulmuştur.
3. (I) Vizyona giren filmlerle ilgili tanıtım yazıları, her hafta gazetelerde ve her ay bazı dergilerde yer alıyor. (II) Bu dergiler çoğu meselenin toplumsal boyutuna ilgi duymaktan öteye gidemiyor. (III) Oysa benim de aralarında bulunduğum bir seyirci grubu, perdeye yansıyan o büyülü ışığa gerçeğin penceresinden bakmak istiyor. (IV) Bu ihtiyaca cevap veren bir kaynak olmayışı da zorunlu olarak üç beş kişilik dost meclislerine bırakıyor bu konuyu. (V) Oysa bu yazar, gazetedeki köşesinden, tek başına sayısız muhatabına seslenerek böyle bir ihtiyacı karşılıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde olumsuz bir eleştiri söz konusudur?

- A) I. ve II.   B) I. ve III.   C) II. ve IV.
D) III. ve V.   E) IV. ve V.

4. (I) "Bir süre yapar, sonra bırakırım." düşüncesiyle başladığım ve sadece yapılması gereken bir iş olarak gördüğüm öğretmenlik mesleğini zamanla çok sevdim. (II) Bunca yıllık deneyimden sonraysa öğretmenliğin insanları tanıma, onların ruhsal durumlarını çözümleme konusundaki yeteneklerimi önemli ölçüde geliştirdiğini söyleyebilirim. (III) Öğretmenlik yaparken farklı değerlerle yetişmiş binlerce genç insanın davranışlarını, duygularını gözlemlemek bende bir birikim oluşturdu. (IV) Farklı kültürlerden gelen insanların aslında benzer sevinç, keder, heyecan, korku ve ilgilere sahip olduğunu fark ettim. (V) İnsana dair kitaplarda bulamayacağım ayrıntıları bu meslekte, yaşayarak öğrendim.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi, öğretmenlik mesleğinin kazandırdıklarına yönelik açıklama İÇERMEMEKTEDİR?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-ıntı,-untu/-üntü" ekinin kullanıldığı sözcük, kökü bakımından diğerlerinden farklıdır?**

- A) Bu bölgede yapılan kazılarda arkeologlar, eski uygarlıklara ait yeni buluntulara rastladılar.
B) Kişi yersiz kuruntularından kurtulmak için dostlarına, arkadaşlarına daha fazla güvenmeli ve inanmalıdır.
C) İçü süprüntü dolu küreği merdivenlerin dibindeki çöp kutusuna boşaltmak için dışarı çıktı.
D) Kelimeyle kavram, dille düşünce arasındaki bağıntı üstüne yapılan tartışmalar eski çağlara kadar gider.
E) Bozuntuya vermeden yanına gittim ve olanları bütün çıplaklığıyla kendisine anlattım.

6. (I) Küçük bir bahçem olsaydı duvar dibine pembeli, mavili ortancalar dikerdim. (II) Çünkü ortancalar gölgede büyümek ister. (III) Bir de saksılar alırdım; küpe, sardunya, yılbaşı çiçekleri, kaktüsler yetiştirmek için. (IV) Sulak yerleri seven Japon şemsiyelerini de kuyunun veya fiskiyeli mermer havuzun yanına dikerdim. (V) İnsanda, evinin bahçesinde cennet oluşturma düşüncesi bazen bir tutku hâline geliyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde nesne, sıfat tamlaması durumundadır?

A) I. ve II.   B) I. ve IV.   C) II. ve V.

D) III. ve IV.   E) IV. ve V.

7. Bugüne kadar eserleri 42 dile çevrilen, Japonya'nın en
I II
büyük yazarlarından biri olarak anılan ve yaşayan en
büyük 100 yazar arasında gösterilen Murakami; 1991
III
yılında ABD'yi ziyaret edip burada ilk imza gününü
IV
gerçekleştirdiğinde kitap imzalatmaya sadece 15 kişi
V
gelmişti.

Bu cümledeki numaralanmış sözlerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük, edattır.
B) II. sözcük, üstünlük bildiren zarftır.
C) III. sözcük, sıfat-fiil eki almıştır.
D) IV. sözcük, birleşik sözcüktür.
E) V. sözcük, fiil soyludur.
8. Akşamlardan, gecelerden, senden uzağım
Şiirlerim rüzgârdır uzak dağlardan esen
Durgun sular gibi azalacağım
Bir gün birdenbire çıkıp gelmesen

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İlgi eki   B) Ek eylem
C) İyelik eki   D) Kişi eki
E) Benzetme edatı

9. (I) Benim için futbol, bir gencin kendisine meslek seçinceye kadar zaman ayırabileceği bir eğlence, bir spor dalı olarak kaldı. (II) Hayatımda futbola çocukluğumdan gençliğe geçiş döneminde yer verdim. (III) Zevk ve istekle oynadım. (IV) Ama tiyatroyu seçtikten sonra futbolu bir an bile düşünmeyi mesleğime ihanet saydım. (V) Bu bakımdan, gereğini zamanında yapıp son vermeyi başardığım için kendimi çok beğenirim.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, birleşik yapıdır.
- B) II. cümle, fiil cümlesidir.
- C) III. cümle, zarf tümleci ve yüklemden oluşmuştur.
- D) IV. cümlede, dolaylı tümleç türemiş bir sözcüktür.
- E) V. cümlede, isim-fiil ile zarf-fiil aynı edat grubu içinde yer almıştır.

10. Göreve yeni başlayan Uğur; Mehmet, Engin ve Hatice gibi üniversite mezunuydu.

Aşağıdakilerin hangisinde noktalı virgül (;) bu cümledeki işleviyle kullanılmıştır?

- A) Aylar geçti, yıllar geçti; çocuklar büyüdü, insanlar değişti.
- B) Genç şairimiz; özgün, samimi ve doğal bir üslupla yazdığı şiirlerinden oluşan ilk kitabını yayımladı.
- C) Bugün gelecek misafirleri 1, 2 ve 3. kattaki odalara; yarın gelecek misafirleri 4, 5 ve 6. kattaki odalara yerleştirelim.
- D) İzlediğim filmler, tiyatrolar, gösteriler; okuduğum romanlar, hikâyeler, denemeler bende bir iz bırakır.
- E) Geçen hafta şirket yetkilileriyle uzun uzun görüştük, tartıştık; bu hafta onlarla sözleşme, ödeme, nakliye gibi işlemleri gerçekleştireceğiz.

11. (I) Her ne kadar şiirde, düşünce ve hayal bakımından yoğunluk söz konusu olsa da şiir düşünceyle değil sözcüklerle yazılır. (II) Yoğun bir anlatımda kullanılacak her sözcüğün önemli bir amacı ve işlevi vardır. (III) Bu nedenle şair, şiirinde yeni sözcükler kullanabilir veya var olan sözcüklere farklı anlamlar yükleyebilir. (IV) Şair içinde bulunduğu ruhsal durumu, coşkusunu karşısındakine aktarmak ve benzer duyguları onda uyandırmak için tek anlatım aracı olan dili kullanır. (V) Kullandığı dil, konuşma dilinde olduğu gibi, anlamın apaçık ortada olduğu değil, okudukça zenginleşen bir dildir. (VI) Böylece şiirde dil bir araç olmaktan çıkar, amaç hâline gelir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II.   B) III.   C) IV.   D) V.   E) VI.

12. (I) Sanatçı, eserini oluştururken gerçeklerden hareket eder. (II) Çünkü duygu ve düşüncelerinin hepsini, yaşadığı dünyadan edinmiştir. (III) Aslında sanatçı daha çok yaşamı güzelleştirmek, değiştirmek isteyenler arasından çıkar. (IV) Ne var ki sanatçı, gördüklerini olduğu gibi anlatmaz; seçer, büyütür, değiştirir, istese de istemese de kendi kişiliğini katar onlara. (V) Gerçekle yetinmez; gerçeği alır, kendi düşleriyle, düşünceleriyle yoğurur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

13. (I) Bu eser, otobiyografik özellikler taşıdığı duygusu uyandırıyor. (II) Okurun böyle bir kaniya varmasında, anlatının içine serpiştirilen eski aile fotoğraflarının da payı var. (III) Alttan alta oluşturulan bu otobiyografi duygusu, anlatıya sahicilik katıyor. (IV) Bu da bizim gibi sıradan okuru esere sıkıca bağlayan bir özellik olarak çıkıyor karşımıza. (V) Ayrıca anlatıcının; merkeze ailesini, kendisini ve çocukluk yıllarını geçirdiği sokakta yaşananları yerleştirmesi, birinci tekil kişiyi kullanarak sohbet havasında anlatması da okurda oluşan "sahicilik" duygusunu güçlendiriyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre, "Çünkü okudukça anlatının bir katmanının anılardan oluştuğunu veya anıların yazara yol gösterdiğini düşünüyor insan." cümlesi getirilmelidir?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

14. Yıllar boyu çantalarındaki heyecanla taşıyan postacılar, artık eskisi gibi değiller. Kredi kartı ekstrelerini, faturaları, noter ve mahkeme bildirimlerini taşımaktan neden heyecan duysunlar ki? Bundan dolayı postacılar artık taşıdıkları evrak ve faturaları apartman girişine bırakmakla yetinir oldular.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) III. kişili anlatıma başvurulmuştur.
B) Soru yoluyla düşündürme yoluna gidilmiştir.
C) Karşılaştırma yapılmıştır.
D) Neden-sonuç ilişkisi kurulmuştur.
E) Koşul öne sürülmüştür.

15. Kendi vasantımı düşündüm: bulunduğum çevreleri.

iş yerlerini, tanıdığım insanları... Boş verebilseydim, hiçbir şeye aldırmasaydım, üzülecek yerde gülseydim... Ama yapamadım, anlamamıştım yaşamın maskeli bir balo olduğunu. İnsanların her gün, her an değişik maskeler taktıklarını... Ben de kendime çeşitli maskeler hazırlamalıymışım! Boy boy, renk renk... Yerine göre kullanmalıymışım, duruma göre... Güleç, kızgın, asık suratlı, üzgün, perişan, mutlu... Hepsinin yeri geldi ama yapamadım. Hep kendi yüzümü taşıdım. "Binbir surat" denilen insanlar arasında maskesiz biri yaşayabilir miydi? Dayanabilir miydi?

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Benzetmeden yararlanılmıştır.
- B) Öykülemeye başvurulmuştur.
- C) Niteleyici sözcüklere yer verilmiştir.
- D) Örneklerden yararlanılmıştır.
- E) Karşıt kavramlar kullanılmıştır.

16. Montaigne, "Büyük şiir; düşüncelerimizi tatmin etmez, allak bullak eder." der. Melih Cevdet Anday ise, "Şiir akıl dışıdır." diyor. Yetişkin şiiri için öne sürülen bu görüşler çocuk şiiri için de geçerlidir. Çocuk şiiri, söz sanatlarının, edebiyatın uçurtmasına tutunmazsa ona "iyi şiir" diyemeyiz. Peki çocuk şiiri yazmanın bir kuralı var mıdır? Montaigne'in dediği gibi şiir ve kural yan yana getirilemeyecek iki sözcük. Özellikle çocuk şiiri söz konusuysa düş dünyamızı sonsuzluğa açmaktan başka yapacak bir şey yok. Çocuklar için sonsuzluğun içinde salınan dizeler yazmak "çocuk işi" değil, tam tersi "zor iş". Bunun için titizlikle işlenmiş bir biçim, yetkin bir dil yeterli midir? Hayır! Bugüne değin yazılanlar okunmadan üretilen bir dize, köksüz olup da büyümeye çabalamak gibi bir şeydir.

Bu parçaya göre iyi şiirin nitelikleri arasında aşağıdakilerden hangisi sayılamaz?

- A) Okuyanı sarsan
- B) Kalıplara sığdırılmayan
- C) Düş gücünü zorlayan
- D) Zaman içinde belli bir düzeye erişen
- E) Sanat değeri taşıyan

17. İnsanların rüyalarıyla yüzleşmesinde hep korkutucu bir yan olduğunu düşünürüm. İster psikolojik bir çözümleme yapalım ister geleneksel rüya yorumlarıyla açıklamaya kalkalım, her rüya yorumunda ruhumuzun karanlık ve belki de duymak istemediğimiz bir yönüyle yüzleşiriz. Üstelik bu yüzleşmeye neden olan da kendi zihnimizdir. Bunun yanı sıra rüyalar hem gün boyu yıpranan

zihinlerimizin onarıcıları hem de bütün korkularımızın bir arada yaşandığı karanlık bir evdir. Ben yazarken o evin koridorlarında dolaşmayı severim. Rüyalar ve korkularla yüzleşen anlatının, yazarı çıplak bırakan samimi bir anlatı olduğunu düşünürüm. Hayat denen karmaşayla başa çıkmanın bir yolu bu, benim için.

Bu parçada rüyalarla ilgili olarak aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı yoktur?

- A) Sizce ne tür işlevleri vardır?
- B) Yazılarınızda nasıl yararlanırsınız?
- C) İnsanın iç dünyasını yansıtan yönlerinden söz edilebilir mi?
- D) Değerlendirilmesinde ne tür yöntemlere başvurulabilir?
- E) Yazarın eserini geleceğe taşıyan bir yönü var mıdır?

18. Yazar, röportaj yapacağı kişileri, Türk edebiyatının temel taşlarını oluşturan önemli yenilikçi isimleri nesnel bir bakışla seçiyor. Ortak noktaları edebiyat olan, hemen her kesim ve görüşü temsil eden, edebiyatımızın önde gelen şair, yazar ve edebiyat tarihçilerini bir araya getiriyor. Yazar bu röportajlarında özellikle iki nokta üzerinde duruyor: Onların Türk edebiyat tarihine bakışları ve bunun içinde kendilerini konumlandırırları. Bu röportajlarda konuşan kimi şair ve yazarlar, kendilerini anlatmanın yanı sıra akademisyenleri kıskandıracak düzeyde edebiyat tarihimizi yorumluyor. Böylece edebiyatımızın farklı yönleri ortaya çıkıyor. Anlatılan tarih aynı olsa da bambaşka açılardan ele alınarak derinleşiyor, okuyucunun ufkunu açan farklı renkler seriliyor ortaya.

Bu parçada, sözü edilen röportaj ve yazarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değınılmemıştır?

- A) Konuşacağı kişileri yansız bir biçimde belirlediğine
- B) Görüştüğü kişilerin söylediklerini, kanıtlama kaygısı taşıdığına
- C) Konuştuğu kişilerden, yaptıkları çalışmalarla ilgili bir değerlendirme istediğine
- D) Edebiyata yönelik değişik anlayışların ortaya konmasını sağladığına
- E) Düşünceleri değil, edebî tutumları ölçüt aldığına

19. Bu kitabın en önemli özelliğı, romandaki onlarca kahramanın ve onlara özgü öykülerin hiçbirinin kurgulanmış olmaması. Okuyunca her şey kurgulanmış gibi geliyor ama aslında ben bu romanda anlattıklarımı

yaşar gibi yazdım. Kahramanların tamamına yakınıyla ben de yazarken tanıştım. Birçoğuna ben de kızdım, tepki gösterdim veya hayran oldum. Cesaretleri karşısında ben de şaşırıdım. Hatta belki bir yazarın asla söylememesi gereken bir şey ama bazı öyküler, onları yazarken benim denetimimden çıktı, kendi istediği yere gitti. Hayatı nasıl denetim altında tutamıyorsak ben de bu kitaptaki karakterleri ve yolculuklarını yönlendiremedim. Bana bile isyan edip "Sen sadece yaz! Biz ne yapacağımızı biliyoruz." dediler. Bu nedenle tam da bizden insanlar oldu bu karakterler. Bizim kadar çılgın, bizim kadar alıngan, bizim kadar duygusal...

Yazarın bu sözlerinden aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Kişilerini önceden kafasında tasarlamadığı
- B) Oluşturduğu kişilerin gerçekliğine inandığı
- C) Eserlerini kendi yaşamıyla sınırladığı
- D) Gerçek yaşamdakilerle benzer kişiler oluşturduğu
- E) Kimi zaman, anlattıklarının akışını değiştiremediği

21. Bu araştırma aşağıdaki genellemelerden hangisini doğrulamak için yapılmış olabilir?

- A) Kişilerle nesnelere arasında oluşan duygusal bağ zaman geçse de zayıflamaz.
- B) Sevilerek dinlenen eserlerin etkileri, dinlendiği zamana ve dinleyen kişilere göre değişir.
- C) Kişinin bulunduğu ortamda kendisini huzurlu hissetmesi; renk, ışık gibi birçok etkene bağlıdır.
- D) Dinlenen müziğin etkisi, kişinin içinde bulunduğu ortama ve ruh hâline göre farklılaşır.
- E) Bir yerde çalınan müziğin güzelliğiyle, o ortamın çekiciliği arasında olumlu bir ilişki vardır.

22.

I

Neden yazılır bir şiir
Neden okunur bunca yazı
Çünkü nasıl aşılabilir başkaca
İnsanın karmaşıklığı

II

Erenler tutmuş elimizden muhabbetle
Avunur gideriz ikliminde şiirin
Devrolur nöbet Veysel'den Veysel'e...

Daha dermedik tamını çiçeklerin
Gönül bahçemiz öyle geniş, öyle derin...

**Şiirle ilgili düşüncelerini böyle dile getiren şair,
şirlerinde aşağıdakilerden hangisine öncelik verir?**

- A) Sanatlı bir dile
- B) İmgelere
- C) Saf şiirin özelliklerine
- D) İnsanın iç dünyasına
- E) Biçimsel kusursuzluğa

23. Benim bu gidişe aklım ermiyor
Fukara hâlini kimse sormuyor
Padişah sikkesi selam vermiyor
Kefensiz kalacak ölümüz bizim

**Bu dördükle ilgili olarak aşağıda verilenlerden
hangisi yanlıştır?**

- A) Yarım kafiye kullanılmıştır.
- B) Duraklı 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
- C) Soyutlamaya yer verilmiştir.
- D) Satirik nitelikler taşır.
- E) Kafiye şeması "aaab" biçimindedir.

24. Şiirin en önemli unsurlarından biri de söz sanatlarıdır.
Edebî sanatlar, dizelere çağrışım zenginliği ve çok
boyutluluk katar.

**Buna göre aşağıdakilerden hangisinin, çağrışım
yönünden zengin olduğu söylenemez?**

- A) Kanı çekiliyor evlerin
Eriyip dökülüyor damlar
- B) Sonsuzlaşan yollara dalmış
Tasalı gözler olur camlar
- C) Bir bahar sabahının karanlığında ıssız
Gökte diz çökmüş iki titrek ışıklı yıldız
- D) Güneşle beraber söndüğüm akşam
Ağlayacak hangi rüzgâr kim bilir
- E) Mesut olmuş görmek isterdim hepinizi
Her bahar gününde dertliyi, ümitsizi

25. Hasret çekerek uğruna ölmek de kolaydı,
Görmek seni eğer ukbâdan mümkün olavdı.

Hâlâ yaşıyor gizlenerek rûhuma "Kâbil",
İmkânı bulunsaydı bütün ömre mukâbil
Sırretmeye elden seni bir perde olurdum.
Toprak gibi her çığnediğin yerde olurdum.

Bu dizelerde, aşağıdaki şiir türlerinden hangisine özgü nitelikler ağır basmaktadır?

- A) Dramatik   B) Lirik   C) Pastoral
D) Didaktik   E) Epik

26. (I) Destanları meydana getiren ve kuşaktan kuşağa aktaran destancılara, geçmişte "ozan" adı verilmiştir. (II) Elllerinde sazlarıyla diyar diyar dolaşan "âşık"ların aksine onlar, orduları galeyana getirmek, önemli olayları toplumun hafızasına yerleştirmek için kahramanlık destanları terennüm etmişlerdir. (III) Atlı göçebe hayat tarzını benimseyen bu sanatçılar sadece şiirle uğraşmışlar, yönetimden ve yöneticilerden olabildiğince uzak durmuşlardır. (IV) Ozanlık geleneğinin bir devamı olarak değerlendirebileceğimiz âşıklık geleneği ise tekke kaynağından da beslenerek daha çok köy, kasaba insanına seslenmiştir. (V) Arap ve Fars öykücülük geleneklerinden beslenen, temsilcileri âşıklara nazaran daha eğitilmiş ve şehrili olan kıssahanlık veya meddahlık geleneği ise daha çok şehirlerde kendisine yer bulmuştur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

27. Her sanatçı önceleri başkalarını taklit eder. Fakat sonra gerek dünya görüşü gerekse sanat gücüyle kendine özgü bir üsluba kavuşur ve taklitten kurtulur.

Bu parçada dile getirilenler divan şairi açısından değerlendirildiğinde aşağıdaki kavramlardan hangisi, divan şairinin "taklit" dönemi için kullanılabilecek bir kavramdır?

- A) Nazire   B) Tercüme   C) Caize
D) Şerh   E) Haşiye

28. Aşağıda araç içinde verilen terimlerden hangisi, birlikte verildiği açıklamaya uygun değildir?

- A) Uyaklı beyit (Musarra)
B) Gazel ve kasidelerde ilk beyit (Matla)
C) Bir gazelin en güzel beyti (Şah beyit)

- D) Özlü ve güzel anlamlı beyit (Taç beyit)
E) Gazelerde şairin adının geçtiği beyit (Mahlas beyti)

29.

- I. Beş mesneviden oluşan eserlerin genel adı
- II. Divan edebiyatında ünlü kişilerin biyografilerini ve sanatçı kişiliklerini anlatıp çalışmalarını örneklendiren eserler
- III. Halk edebiyatındaki mâniye benzeyen, aruzun "fâilâtün fâilâtün fâilün" kalıbıyla yazılan nazım biçimi
- IV. Uzun okunması gereken bir heceyi vezin gereği kısa okuma
- V. Kasidelerde methiye bölümlerine geçişi sağlayan beyit

Divan edebiyatı ile ilgili aşağıdaki terimlerden hangisinin tanımı yukarıda verilmemiştir?

- A) Hamse   B) Girizgâh   C) Tuyuğ
D) Tezkire   E) İmale

30.

- I. Tez ve antitez şeklinde savunulabilecek bir konu belirlenir.
- II. En az üçer kişiden oluşan iki grup vardır.
- III. İkna edici bir üslup ve çarpıcı örnekler kullanılır.
- IV. Grup başkanları, konuşmacıların ardından söylenenleri özetler.

Yukarıda özellikleri verilen sözlü anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konferans   B) Münazara   C) Açık Oturum
D) Forum   E) Panel

31. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde, ayraç içinde verilen sanat yoktur?**

- A) Dolu rüzgârla çıkıp ufka giden yelkenli
Gidişin seçtiğin akşam saatinden belli
(Hüsnütalil)
- B) Uçuyor rüzgâr gibi altımdaki küheylan
Mâkiyyetler dîvânîleşemiyorlar... deşir

ne kadar aızgınesem yavaşılayacak değii
(Mübalağa)

- C) Kuşlar küsmüş yuvaya, ağaçlar yaprak vermez
Bu kavgalar bitecek, zulüm ebedî değil
(Teşhis)
- D) Gerçek, hayali aştı, ufuklar uzak değil
En olmaz isteklere uzanmak yasak değil
(Tezat)
- E) Gül yaprağına döndü tekmesi düşmanların
Sunulan zehir değil, saplanan bıçak değil
(Teşbih)

32. Aşağıdakilerden hangisi, divan şiiriyle halk şiirinin birbirine yaklaştığının göstergelerinden biri değildir?

- A) Nedim ve Şeyh Galip'in hece vezni ile şiir yazması
- B) Gevherî'nin aruz vezniyle şiirler kaleme alması
- C) Bazı halk şairlerinin divan tertip etmesi
- D) Halk ve divan şairlerinin mahlas kullanması
- E) Benzer mazmunların kullanılması

33.

- I. *Beng ü Bade*
- II. *Leylâ vü Mecnun*
- III. *Şikâyetname*
- IV. *Rind ü Zahid*
- V. *Şah u Geda*
- VI. *Hadikatü's-süeda*

Yukarıda verilen eserlerden hangileri türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I. ve II.   B) I. ve VI.   C) III. ve VI.
- D) IV. ve V.   E) V. ve VI.

34. Geçmişle yapmış olduğumuz hesaplaşmada divan şiirinin önemli bir bölümünü gözden çıkardık fakat elimizde zamanın çetin sınavını vermiş birçok eser kaldı. İşte eski şiir üzerine yargıya varmak gerektiğinde düşünülmesi gereken, değişen zevk ve anlayışa, dildeki birtakım ayıklamalara rağmen hâlâ bir yaratıcılık örneği olarak kabul etmekten kendimizi alamayacağımız başarılı dizeler ve beyitlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçadaki düşüncelerle çelir?

- A) Divan şiirini anlamakta zorlansak da okumalıyız. Dilimizi gerçekten anlamanın, onun tadına varıp onunla güzel biçimler kurmanın yolu, bugüne kadar varlığını sürdürmüş örnekleri anlamaktan geçer.
- B) Eski şiirimizi anlamak zordur çünkü o, anlaşılması zor birtakım cinaslar ve telmihlerle doludur. "Okudukça anlayacak, söz sanatlarının zevkini tadacağım." diyorsanız yanılığa düşersiniz.
- C) Eski şiirimizde büyük bir duygu çeşitliliği olmadığını savunanlar çıksa da onun, edebiyatımızın temel taşlarından olduğunu unutmamak ve onu dışlamamak gerekir.
- D) Akılda kalması zor gibi görünen divan şiirinde, bazen öyle beyitlerle karşılaşsınız ki yeri geldiğinde o bir beyitle bir sayfalık düşüncüyü açıklamış olursunuz.
- E) Fuzuli'nin gazellerini okurken yabancı sözcüklerin gölgesini ve Türkçenin tatlı nağmelerini duymamak mümkün mü?

35. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Türk edebiyatındaki ilk şairler tezkiresi, Ali Şir Nevayî'nin XV. yüzyılın sonlarına doğru Çağatay Türkçesiyle yazdığı *Mecalisü'n-Nefais*'tir.
- B) *Garib-name* adlı büyük mesnevisiyle tanınan Âşık Paşa, devrinin önemli düşünürlerinden biridir.
- C) Divan sahibi olan Ahmedî'nin en iyi bilinen eserlerinden biri de *İskender-name*'dir.
- D) Şeyhî'nin başlıca edebî eserleri; *Hüsrev ü Şirin*, *Divan* ve *Har-name*'dir.
- E) Gülşehrî'nin *Çeng-name* adlı eseri, hem dil hem de üslup yönünden devrinin önemli eserlerinden biridir.

36. Aşağıdaki yargılardan hangisi, Tanzimat Dönemi öykü ve romanlarının özelliklerinden biri değildir?

- A) Genellikle saray ve çevresindeki insanların kural tanımaz tutum ve uygulamaları dile getirilmiştir.
- B) Karakterler; doğal bireyler olmaktan çok, yazarın çizdiği, genellikle insana özgü karşıtlıkları simgeleyen kişilerdir.
- C) Yüzyılın sonuna doğru köy, köylü sorunlarının konu olarak yer almaya başladığı görülür.

- D) Ahmet Mithat'ın *Felâatun Bey ile Rakım Efendi* adlı eseri ile Rezaizade Mahmut Ekrem'in *Araba Sevdası* adlı eserlerinde benzer konular işlenmiştir.
- E) Şemsettin Sami'nin *Taaşşuk-ı Talât ve Fitnat*'ı ilk romandır, ancak edebî değer taşıyan ilk roman Namık Kemal'in *İntibah* adlı eseridir.

37. Ziya Paşa'nın Avrupa dönüşü yayımladığı eser, Tanzimat yazarlarının hiç değilse yeni edebiyat kökleşene kadar unutturmaya çalıştıkları divan şiirini tekrar diriltebilir düşüncesiyle Namık Kemal tarafından amansızca tenkit edildi. Eser çıktığı zaman Magosa'da sürgünde bulunan Namık Kemal, edebiyatta yenilik yapma yolunda arkadaşı olan Ziya Paşa'nın, böyle birdenbire güçlkle yapılanları da yıkabilecek bir eser çıkarmasına haklı olarak içerledi. Ama bu öfkesini, asabi bir yazı şeklinde değil, eserin yanlışlarını bir bir göstererek sağlam, inandırıcı, mantığa dayanan güçlü bir eleştiri hâlinde ortaya koydu.

Bu parçada Ziya Paşa'nın sözü edilen eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Şiir ve İnşa*   B) *Zafername*   C) *Terkibibent*
- D) *Harabat*   E) *Rüya*

38. Rezaizade Mahmut Ekrem ve Abdülhak Hamit Tarhan'ın şiirlerinden edindikleriyle ve yeteneği sayesinde ---, Avrupai Türk şiirinin 1880'den sonra atılmış sağlam temelleri üzerinde modern bir yapı kurmayı başaramıştır. Şekildeki titizliği bakımından parnasyenlere benzeyen şair, duyuş tarzı bakımından da şairliğin ilk safhasında, romantiklere bağlıdır. Aruzun kalıplarını müzikaliteli bakımından ilk defa değerlendiren, konuşma diline ait birçok ifade özelliklerini şiirde kullanan şair, üslubunun canlı ve özenli oluşuyla Avrupai Türk şiirinin temsilcisidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Süleyman Nazif   B) Tefik Fikret
- C) Ali Canip Yöntem   D) Şinasi
- E) Hüseyin Suat Yalçın

39. Şiirlerinde aşk ve tabiat öne çıkan önemli iki temadır. Türk şiirinin en dikkate değer empresyonist şairi olarak kabul edilir. "Köylü vezni" dediği hece veznini kullanmamış, şiirlerini aruz vezniyle yazmıştır. Serbest müstezat, en çok tercih ettiği nazım biçimidir.

Asağıdaki şiirlerden hangisi bu parçada sözü edilen

şaire aittir?

- A) *Sis* B) *Hürriyet Kasidesi*
C) *O Belde* D) *Kar Musikileri*
E) *Makber*

40. Bu dönemin zevk ve anlayışına uygun kaleme alınmış şiirler, sanatın "şahsi ve muhterem" olduğunu söyledikleri hâlde, tek bir şairin eseri olarak düşünülecek cinstendir. Söyleyişte serbestlik arayışları, alışılmış ve kabul görmüş şiir formlarını zorlama çabaları, biraz daha Batılı görünme; duyulmamış tabiatı ve yaşanmamış aşkı şiirleştirme istekleri kendilerine has sesi ve söyleyişi bulmalarına engel olmuştur, denilebilir. Ama asıl neden, o dönemde yaygın olarak benimsenen görüşlere katılmamış olmalarıdır.

Bu parçada sözü edilen edebî topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fecr-i Atîciler B) Servetifünuncular
C) Garipçiler D) Tanzimatçılar
E) Hisarcılar

41.

- I. Realizm ve natüralizm akımlarının etkisi altındadırlar.
II. Kendi kişiliklerini gizlerler.
III. Olaylar genellikle İstanbul'da geçer.
IV. Olay kahramanları genellikle seçkin kişilerdir.
V. Çevre tasvirleri, eseri süslemek için değil, kahramanların kişiliklerinin oluşumunu tamamlayabilmek için yapılmıştır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi, yukarıda özellikleri verilen dönem yazarlarından birine ait değildir?

- A) *Hayal İçinde* B) *Pantomima*
C) *Kırık Hayatlar* D) *Ferdi ve Şürekâsı*
E) *Genç Kız Kalbi*

42. İç içe geçmiş iki olay zinciri ile ----, kişisel değişimleri konu alması bakımından Zehra'nın, hatıra defterindeki maceralar bakımından da Mürşit Efendi'nin romanıdır. Çocukluğundan itibaren babası Mürşit Efendi'yi kötü bir insan olarak tanıyan Zehra; hoşgörüsüz, disiplinli, katı kalpli bir öğretmendir. Mürşit Efendi; okulunu bitirdikten sonra idealist bir memur olarak Anadolu'ya

diirdikten sonra idealist bir memur olarak Anadolu ya gelmiş, Anadolu'nun memurları bekleyen çürümüşlüğü içerisinde kaybolmuştur. Kötü bir evlilik yapmış, çok istemesine rağmen çocuklarıyla gereği kadar ilgilenememiştir. Yani kendi iradesi dışında yaşayan bir insan durumuna gelmiştir. İşte bu insanın pişmanlıklar ve çaresizliklerle dolu hatıra defteri, ölümünden sonra kızı Zehra'nın eline geçmiş, böylece Zehra'nın dış dünya ile ilişkisi de yeniden şekillenmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki eserlerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Dudaktan Kalbe*   B) *Çalığışu*
C) *Yeşil Gece*   D) *Acımak*
E) *Miskinler Tekkesi*

43. Yakup Kadri Karaosmanoğlu ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) *Kıralık Konak*'ta modernleşme sürecinde apartman ile konak hayatını, dede-torun arasındaki hayat tarzı ve zevk farklılığı çevresinde işlemiştir.
- B) *Nur Baba*'da gerçek kimliğinden uzaklaştırılan tekke hayatını, tekke şeyhinin (Nuri) yaşadıkları ile anlatmıştır.
- C) *Hüküm Gecesinde* İttihat ve Terakki yıllarını, gazeteci Ahmet Kerim'in yaşadıkları çevresinde anlatmıştır.
- D) *Yaban*'da Kurtuluş Savaşı öncesi Türk aydını ile Türk köylüsü arasındaki derin uçurumu, romana has kurgu ile gözler önüne sermeye çalışmıştır.
- E) İki cilt hâlinde 1953-1954'te yayımladığı *Sodom ve Gomore*'de, Cumhuriyet'in kuruluşundan Demokrat Partinin iktidara geldiği zamana kadar geçen süreci, değişik zihniyetleri temsil eden kişiler ve olgu çerçevesinde bir bütünün değişik kolları olarak dikkatlere sunmuştur.

44. Ben çokça gezerim. Bunlar dıplomat gezileri gibi, planlı, programlı şeyler değildir; daima kendi sınırlarımız içindedir, yelkenli gemiler gibi, esecek rüzgâra göre rota değiştirir. Bazen saatlerce تنها bir istasyonda, tren veya güneşle beraber uyumuş bir kasabanın otelinde uyku beklerim. Fazla bir yağmur veya kar fırtınasından yolları kapanmış bir köyde bir iki gün kalırsam arayıp soranım olmaz. Gün olur, bomboş bir ovanın ortasında otomobil bozulur. Etrafta dolaşırım yahut eski taş basması Muhammediyelerdeki cennet bağı resimlerini andıran bir ağacın altında otururum.

Bu parçanın alındığı kitap ve yazar aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) *Anadolu Notları* – Reşat Nuri Güntekin
- B) *Beş Şehir* – Ahmet Hamdi Tanpınar
- C) *Frankfurt Seyahatnamesi* – Ahmet Haşim
- D) *Hac Yolunda* – Cenap Şehabettin
- E) *Çankaya* – Falih Rıfkı Atay

45. **Aşağıdakilerden hangisi, Batılılaşma sorununu belirli tipler çevresinde ele alan eserlerden biri değildir?**

- A) Ömer Seyfettin – *Efruz Bey*
- B) Reşat Nuri Güntekin – *Yaprak Dökümü*
- C) Yaşar Kemal – *Ağrıdaki Efsanesi*
- D) Halit Ziya Uşaklıgil – *Aşk-ı Memnu*
- E) Hüseyin Rahmi Gürpınar – *Şık*

47. **Bu parçada dile getirilen düşünceler aşağıdaki edebî akımlardan hangisiyle örtüşmektedir?**

- A) Realizm
- B) Klasisizm
- C) Romantizm
- D) Empresyonizm
- E) Natüralizm

48. Musiki, her şeyden önce musiki;
Onun için tekli mısradan şaşma.
Kıvrak olur, erir havada sanki,
Ağır aksak söyleyişe yanaşma.

Güzel gözler tül ardında görünsün,
Gün ışığı titremeli şiirde.
Ak yıldızlar maviliğe bürünsün
Ilgıt ılgıt sonbahar göklerinde.

Aşağıdaki şairlerden hangisi, bu dördlüklerde dile getirilen anlayışa uygun şiir yazmamıştır?

- A) Cenap Şehabettin   B) Yahya Kemal Beyatlı
C) Ahmet Haşim   D) Mehmet Akif Ersoy
E) Ahmet Hamdi Tanpınar

49. Yoğun anlama dayanan, konuşma diline karşı olan ve salt şiir üzerine yoğunlaşan İkinci Yeni, kendine özgü bir söylemle ortaya çıktı. İstedikleri, bütün değer yargılarının yıkılmasıydı. Yüzeysel anlamı dışlayan, imge yüklü, kapalı bir dil kullanıyorlardı. Dilin bütün imkânlarıyla okuru sarsan, dağıtan ve anlamı yokuşlara süren bu tavır, Türk şiir geleneği içerisinde önemli bir yerde durmaktadır.

Bu düşüncelerle İkinci Yeni şiirini tanımlayan yazara göre aşağıdakilerden hangisi, İkinci Yeni anlayışıyla yazılmış olamaz?

- A) Ölürse balıkları güneşin
Susuzluktan dağın ardında
Düşerse kuluçkaların altına
Bu ağır bulanık meydanda
- B) Tep kralları gibiydim, öyle yalnızdım
Bir çağda seni bu beyazlığında tuttum
Ak, sabah kalyonlarım hep gökyüzündeydi
Ben rüzgâr değirmeninizde kaldım
- C) Tuna'nın üstünde güneş batarken
Sevgili yurdumu andırır bana
Bir hayal isterim Boğaziçi'nden
Bakarım İstanbul diye her yana
- D) Kar, buz, tipi
Kaymaktan korkum yok ki
Kayarken yalnız tutunmak için
Ölümlerden bir ölümün seçimi
- E) Bütün şiirlerde söylediğim sensin
Suna dedimse sen, Leylâ dedimse sensin
Seni sekmek için görüntülerinden faydalandım

C) *Yorgun Savaşçı*

D) *Hep O Şarkı*

E) *Yılıkı Atı*

53. Aşağıdaki eserlerden hangisi, türü yönüyle ötekilerden farklıdır?

A) *Kara Kitap*

B) *Kılavuz*

C) *Yağmur Kaçağı*

D) *Unutma Bahçesi*

E) *Ruh Üşümesi*

54. Âşık Veysel ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kendisinden önceki şairler gibi zaman zaman aruzla da şiirler kaleme almıştır.
- B) Yedi yaşında gözlerini yitirmesine rağmen şiirlerinde çiçekler; allı yeşilli, sarılı morlu renkler kol kola vermiştir.
- C) İç dünyasına çekilen şairin şiirlerinde insan önemli bir malzeme olarak yer alır.
- D) Âşıklık geleneğinin son dönemde yetişen büyük ustalarındandır.
- E) Şiirlerinde aşk, yurt ve toprak sevgisi, alışlagelen bir söyleyişten uzak bir duyarlılıkla dile gelir.

55. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Hemen her öyküsünde okura komik gelecek öğelerden yararlanan Haldun Taner, aynı şekilde bütün öykü ve oyunlarında bazen de aşırıya kaçarak şive, lehçe taklitleri yapar.
- B) *Bu Ülke*, Cemil Meriç'in, aydın ve halkı birbirinden ayıran duvarları yıkmak amacıyla yazdığı denemelerinin yer aldığı bir kitaptır.
- C) Roman ve öykülerinde ayrıntılara inerek bazen öğretici yanı ağır basan bir üslup sergileyen Selim İleri, deneme ve hatıralarında bir düşünce adamı tavrını benimsemiştir.
- D) Şiirleriyle tanınan Sevinç Çokum; Batı kültürüyle yetişmiş, denemeleri ve Fransızcadan çevirdiği kitaplarıyla da öne çıkmıştır.

E) Özellikle roman ve öyküleriyle bilinen Fakir Baykurt'un en tanınan eserleri arasında *Yılanların Öcü*, *Tırpan* sayılabilir.

56. 1960'lı yıllardan sonra İslami söylem, taklit düzeyindeki Batılılaşma ile geleneksel hayatın ve bu hayata özgü değerler manzumesinin karşı karşıya getirilmesi şeklinde dikkati çeker. *Çok Sesli Bir Ölüm*, *Çözülme* adlı öykü kitapları olan ----, bu hareketin öncü adlarından biridir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tarık Buğra   B) Rasim Özdenören
C) Mustafa Kutlu   D) Samiha Ayverdi
E) Adalet Ağaoğlu

www.supersoru.com

Cevaplar :

1)E, 2)D, 3)C, 4)A, 5)D, 6)B, 7)E, 8)A, 9)D, 10)B, 11)C, 12)C, 13)A, 14)E, 15)B, 16)D, 17)E, 18)B, 19)C, 20)A, 21)E, 22)D, 33)C, 34)B, 35)E, 36)A, 37)D, 38)B, 39)C, 40)A, 41)B, 42)D, 43)E, 44)A, 45)C, 46)A, 47)E, 48)D, 49)C, 50)B, 51)D, 52)E, 53